

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Ангел Ангелов Марчев, катедра „Управление“, УНСС

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор по икономика“ по научно направление 3.7 Администрация и управление (Социално управление).

Основание за представяне на становището: заповед РД 38-733/07.12.2017 на Ректора на СУ Св. Климент Охридски

Автор на дисертационния труд: Махер Ахмед Хоурани

Тема на дисертационния труд: „Фактори, влияещи върху успешното прилагане на стратегията на частните университети в Йордания“.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към Стопанския факултет на СУ Св. Климент Охридски по научна специалност 3.7 Администрация и управление (Социално управление). Нямам лични впечатления от него.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представената работа е в размер от 315 страници (еквивалентни на 245 стандартни) и включва: Въвеждаща част, пет глави, библиографска справка и приложения (в отделен том). Основните части имат следните характеристики:

- Първа глава, в която последователно са разгледани значението на изследването, изследователските въпроси, цели, ограничения, концептуален модел, хипотези и основни понятия. Въпреки че няма точно припокриване по смисъл, приемам „специфичните цели“ за задачи на дисертацията.

- Втора глава е с теоретичен характер. В главата се разглеждат разнообразните гледни точки относно основният аспект на изследването – стратегията на частните университети. В текста има фокус върху внедряването на Балансирана карта за оценка като стратегически инструмент. Главата е представена добре, спазвайки логическа рамка и продължаваща идеите от първа глава.

- Трета глава описва на едно място в компактен вид методическите характеристики на емпиричното изследване на дисертацията - както от концептуален характер, така и статистически техники в изследването.

- Четвърта глава представя всички емпирични резултати от изследването и непосредствените изводи от тях. Съществена част от емпиричната работа е представена в отделен том с приложения.

- Пета глава включва подробен анализ на отделните изводи експлицирано описание на основните изводи от изследването. Наличието на препоръки и насоки за бъдещи изследвания повишава практическата полза от научния труд.

- Представената библиография съдържа 215 източници на английски език, от които проличава степента на задълбочаване в темата и високата осведоменост на докторанта.

Като цяло – позитивно впечатление прави наличието на въведение и обобщение за всяка основна глава. Стилът на писане е научен и систематичен. Структурата на дисертацията идеално се вписва в рамката Дефиниране-Теория-Методика-Емпирика-Анализ, с ясна логическа последователност. Основен недостатък е, че в текста на дисертацията липсва списък с научни приноси и списък с публикации на дисертанта, а те присъстват само в автореферата.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Споменавайки за достоинства на дисертацията, трябва да се отбележат и множеството разгледани разнообразни мнения, представени логически от автора, макар на много места да се губи критичния анализ на дисертанта.

Разработената методика е оригинална и авторска, стъпваща на ясна статистическа база и реализирана изцяло от автора. Поставените задачи в първа глава са изцяло изпълнени в дисертацията, а целта е постигната. Въпреки това може да се направи забележка – така описаните задачи („специфични цели“) са насочени главно към свършената изследователска работа в емпиричното изследване и почти не отчитат теоретичната част на изследването.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

От представените 4 (до колкото става ясно) претенции за научни приноси, един е представен като теоретически и три са с приложен характер. Като цяло стилът им на описание е малко протяжен и считам, че приносите могат да бъдат подобрили с редактиране и съкращаване на текста.

Не се съгласявам с предложението, че първият принос („Разработен е комплексен концептуален модел...“) е с теоретичен характер, но признавам приноса като методически. Вторият принос („Проведено е изследване...“) е напълно валиден. Последните два претенции за приноси („Разработеният модел...“, „Трудът демонстрира възможността...“) според мен не са описание на научни резултати, а дефиниция за научно изследване по принцип.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В списъка с авторовите публикации по темата на дисертационния труд, докторантът е включил две статии в международни издания. Непълното библиографско описание силно затрудняват верифицирането на публикациите, но след известни усилия поне успех да достигна до една от описаните публикации. Тя отразява съществени части от методиката на изследването.

(<http://www.macrothink.org/journal/index.php/jmr/article/view/11222>).

Отчитайки обемът на свършената работа и очевидно добрите изследователски способности на дисертанта, добросъвестно допускам че към настоящия момент са покрити изискванията за разпространение на идеите от дисертацията, но в кратък срок

бих искал да видя поне другата публикация. Също така бих препоръчал на дисертанта да реализира повече публикации от дисертацията си, още повече, че вече има изцяло превод на английски език.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е слабото място на дисертацията. В момента той съдържа 54% от пълния текст на дисертацията, представени в 19% от броя страници, от което почти се губи смисълът от представянето на автореферат. Трудно се разбира кои са съществени моменти от представената дисертация и не проличава способността на дисертанта да синтезира научни резултати в компактни формати на научни публикации.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Основните въпроси към докторантът са свързани с методически уточнения, които не са съвсем добре обосновани в дисертацията:

1) В описаната концепция на изследването са избрани 4 перспективи за балансираната скоркарта (стр. 99). Тъй като считам, че това е най-важният аспект на концепцията, мисля, че просто цитирането на 15 статии без аргументация е недостатъчно. Ето защо поставям въпроси за аргументация на това изследователско решение – защо е удачно (или не) при разглеждане на стратегическото управление на университет (организация с много разнообразни заинтересовани страни) разглежданите перспективи да са четири и защо (или не) така представените са най-важни?

2) Във връзка с отлично описаното емпирично изследване (глава 4), което декомпозира и тества емпирично всяка отделна връзка в изследването, изглежда логично всичките елементи и връзките им да бъдат представени в една цялостна система от зависимости (включително и визуализация). Как би изглеждала такава цялостна система и какви емерженти изводи могат да бъдат направени от разглеждането на цялата система?

8. Заключение

В заключение, считам че представените бележки са по-скоро от технически характер и като цяло не биха представлявали съществена пречка за успешна публична защита за ОНС доктор. Представената дисертация има достатъчно достойнства, които ми дават основание да препоръчам на уважаваното научно жури да присъди образователна и научна степен „доктор“ на Махер Ахмед Хоурани, по професионално направление 3.7 Администрация и управление (Социално управление) за дисертационния труд на тема: „Фактори, влияещи върху успешното прилагане на стратегията на частните университети в Йордания“.